

Oponentský posudek bakalářské práce Lenky Dandové „Život a dílo Milana Dlouhého se zaměřením na klavírní tvorbu“

S velkým zájmem jsem si zvolil oponenturu bakalářské práce zabývající se klavírním, téměř výhradně instruktivním dílem Milana Dlouhého, neboť byl několik let mým ředitelem na teplické konzervatoři a jeho klavírní tvorbu pochopitelně i používám jako vděčný a oblíbený materiál ve své pedagogické praxi. Pisatelka se v rozboru zaměřila na několik nejvýznamnějších klavírních cyklů, které velmi pěkně systematicky rozebírá kousek po kousku, vždy s vystižením jejich jedinečné charakteristiky, s dokreslujícími ukázkami a občas i s vyzdvižením konkrétního pedagogického záměru. (Toto by nicméně mohlo být častěji – některé skladby, jako Bagately, Malé etudy či např. „Moudrý zvon“ si o konkretizaci pedagogického aspektu přímo říkají a je to pro výuku důležitější než precizní formální rozbor.) Charakteristiky cyklů jsou sympaticky oživeny citovanými komentáři samotného autora, škoda že u cyklu „Poetická preludia“ a posledního čísla „Ptám se, ptám se, pampeliško“ není ani na ukázkou nic ocitováno z veršovaných předloh inspirujících básníků. Rovněž škoda, že pisatelka aspoň několika slovy konkrétně necharakterizuje další klavírní skladby, uváděné pouze v soupisu děl (některé dokonce vyšly – Sonatina piccola, 4 drobné skladbičky, ve sborníku Křížková-Vlková: První knížka polyfonní hry vyšlo „Fugato“) – zvláště když se s autorem osobně znala a mohla tudíž jeho tvorbu, občas třeba i nezaslouženě nevydanou, pojmut zcela komplexně nebo aspoň ocitovat jeho vlastní charakteristiky. Toto však nic nemění na celkově sympatické, sdělné koncepci a trefném vystižení charakteru Dlouhého skladeb.

Škoda, že vyznění poctivě připraveného jádra práce poněkud srážejí následující úkazy. Dva jsou grafického charakteru: zatímco u číselných odkazů „pod čarou“ je číslo dole psáno správně užívanou formou (tzv. „Horní index“), v běžném textu toto není skoro nikdy použito a tatáž číslice je psána hned za slovem bez zmenšení, což text narušuje. (Stejně tak se s horním indexem píše např. označení tónu f^3 apod.) Rovněž není použit běžný úzus psát odlišným typem písma (zpravidla kurzívou) přednesová a dynamická označení, čímž se text vždy taky trochu zpřehlední. Pisatelka si měla ještě jednou přehlédnout vytištěnou práci a opravit evidentní překlepy, příp. gramatické chyby (např. hned v Prohlášení – správně má být „v příloze Bibliografie“, je o název oddílu; str. 10 – správně „Vysokoškolského souboru, laureáta státní ceny“; str. 18 – „leagto“; str. 20 - „poco rit“, „decrecendo“; str. 19-20 – slovo „několika-taktové“ se píše dohromady; občas je chybná i interpunkce). Rovněž by nebylo od věci vysvětlit některé zcela nepoužívané italské názvy u cyklu „10x pro pět prstů“ (insistendo, pressante, vezzoso, vispo, furbescamente) – noty při ruce každý nemá. V životopise M. Dlouhého chybí údaj, dokdy řediteloval na teplické konzervatoři (bylo to do revoluce 1989), v oddíle „Kompletní dílo“ není občas jasné, co je cyklus a co jednotlivá skladba, u skladeb pro dech. nástroje většinou chybí obsazení, zatímco u skladeb pro akordeon je zbytečně dublováno, naopak u koncertních skladeb není až na výjimku uvedeno nástrojové určení vůbec (!). Jako v podstatě nadbytečný se pak jeví celý „povinně úvodní“ Historický exkurz českou instruktivní klavírní literaturou – první stránka (o českých klavírních školách) působí spíše nahodile a důvody významnosti zde vybraných škol se vůbec nedovíme, rovněž jako poměrně nahodilý výběr jsou koncipovány i další dvě strany, spíš jako by byly opsány z již poněkud zastaralé publikace o dětských skladbách než zpracovány dle

současné praxe. U B. Martinů jsou fatální chyby – cykly „Borová“, „Okno do zahrady“ či „Motýli a rajky“ jsou již nejméně pro konzervatoristy, velmi vhodný cyklus „Bajky“ a sborníky „Drobné klavírní skladby“ a „Skladby pro Poličku“ zde naopak chybí, cyklus „Jedním prstem“ neexistuje (jedná se o 2stránkovou tříruční skladbičku „S jedním prstem“). Protože celý tento úvodní oddíl navíc není vůbec provázán s následným textem, bylo by nejefektivnější jej zcela „odstříhnout“ a ponechat (se zrevidovaným úvodem) opravdu jen vydařené a záslužné pojednání o jednom z nejvýznamnějších instruktivních autorů – Milanu Dlouhém.

Doporučuji k obhajobě. Navrhované hodnocení: velmi dobře

Praha, 28. dubna 2011

Tomáš Víšek